UNIWERSYTET WARMIŃSKO-MAZURSKI W OLSZTYNIE Wydział Matematyki i Informatyki

Kierunek: Informatyka

Michał Bartosz Ludwikowski

Opracowanie automatycznego systemu chłodzącego stacji roboczej z wykorzystaniem Arduino

Praca inżynierska wykonana w katedrze Matematycznych Metod Informatyki pod kierunkiem dra Krzysztofa Sopyły

UNIVERSITY OF WARMIA AND MAZURY IN OLSZTYN FACULTY OF MATHEMATICS AND COMPUTER SCIENCE

Field of Study: Computer Science

Michał Bartosz Ludwikowski

Developing automatic cooling system for workstation using Arduino

Engineer's Thesis is performed in the Department of Mathematical Methods of Informatics under supervision of dr Krzysztof Sopyła

Spis treści

Stresz	czenie	ď
${f Abstr}$	${f act}$	4
Rozdz	ział 1. Wstęp	5
1.1.	Wprowadzenie	15
1.2.	Cel pracy	5
1.3.	Układ pracy	5
$\mathbf{Rozdz}$	ział 2. Projekt i wykonanie elektronicznego układu współpracującego z Arduino	6
2.1.	Opis technologii i środowiska	6
	2.1.1. Arduino	6
	2.1.2. Eagle	6
	2.1.3. Fritzing	7
2.2.	Projekt układu elektronicznego	7
2.3.	Wykonanie układu elektrycznego	7
Rozdz	ział 3. Implementacja sterownika pompy chłodziwa w środowisku Wiring	8
3.1.	Opis technologii i środowiska	8
	3.1.1. Wiring	8
	3.1.2. Arduino Software (IDE)	8
3.2.	Projekt algorytmu głównego	8
3.3.	Implementacja algorytmu	8
Rozdz	ział 4. Zaprojektowanie i wykonanie systemu chłodzącego	9
4.1.	Opis technologii i środowiska	9
	4.1.1. CAD	S
	4.1.2. AutoCAD	9
4.2.	Projekt systemu chłodzącego	9
4.3.	Wykonanie systemu chłodzącego	9
	ział 5. Przeprowadzenie testów wydajnościowych oraz porównanie wyników z	
dan	ymi wyjściowymi	10
5.1.	Opis środowiska	10
		10
	5.1.2. Catzilla	10
5.2.	Analiza wyników	10
Rozdz	ział 6. Optymalizacja osiągów podzespołów komputera	11
6.1.	Opis zagadnienia overclockingu	11
6.2.	Opis parametrów przed optymalizacją	11
6.3.	1 1 0 0	11
6.4.	Analiza wyników optymalizacji	11
Rozdz	iał 7. Podsumowanie	12

Spis rysunków	13
Spis fotografii	14
Bibliografia	15

Streszczenie

Doskonale wiadomo iż elektronika, która otacza nas podczas pracy nagrzewa się. Jest to oczywiście zjawisko niekorzystne i nieporzadane w większości przypadków, jeżeli nie we wszystkich. Komputery stacjonarne chłodzone są najczęściej powietrzem. Wykorzystuje się do tego radioatory i wentylatory. Ostatnimi czasy pojawiły się rozwiązania wykorzystujące ciecz do transportowania ciepła, te rozwiązania odprowadzają ciepło tylko z punktów, do których przyczepione są elementy układu chłodzącego.

Poniższa praca przedstawia zaprojektowanie oraz wykonanie automatycznego systemu chłodzącego, który odprowadza ciepło z całej powierzchni elektroniki poprzez zanurzenie jej w cieczy, która nie przewodzi prądu.

Rozwiązanie to pozwala na skuteczne odprowadzanie ciepła z podzespołów komputera, oraz rozwiązuje problem utrzymywania porządku wewnątrz obudowy naszego komputera - problem przestaje istnieć.

Abstract

It is well known that the electronics that surrounds us at work and at home are overheating, getting warmer and warmer. This is obviously disadvantageous and undesirable phenomenon in most cases. Desktop Computers are usually cooled by air using these radiators and fans. There is a solution to our issue which is based on the fluid which transports heat. This solution is only conducting the heat from the points where cooling system components are mounted.

This paper presents the design and creation of automatic cooling system that draws heat away from the electronic parts of our Desktop, which entire surface is immersed in a liquid that does not conduct electricity.

This allows for efficient heat dissipation from computer components, and solves the problem of keeping computer parts dirt-free since they are submerged in a fluid.

Wstęp

1.1. Wprowadzenie

Chłodzenie podzespołów komputera to bardzo istotny aspekt poprawnej pracy stacji roboczej. W dzisiejszych czasach najpopularniejszym sposobem chłodzenia są zaawansowane radiatory chłodzone powietrzem aktywnie (zastosowanie wentylatora) lub pasywnie (brak wentylatora). Coraz popularniejsze stają się bloki wodne, które zastępując radiatory umożliwiają wymianę ciepła podzespołu z cieczą. Sposób ten pozwala jedynie na przekazanie ciepła z ograniczonych powierzchni elementów z których zbudowany są podzespoły komputera. Rozwiązaniem. które pozwoli zwiększyć te powierzchnie jest zanurzenie całego komputera w chłodziwie.

1.2. Cel pracy

Niniejsza praca ma na celu przedstawienie procesu zaprojektowania oraz wykonania automatycznego systemu chłodzącego stację roboczą. W pracy poza opisami narzędzi takich jak Arduino wykorzystanych do realizacji projektu znajdziemy bogato ilustrowane opisy poszczególnych kroków dążących do stworzenia skutecznego systemu chłodzącego. Skuteczność systemu omówiona i podsumowana zostanie na wykresach temperatur podzespołów zebranych podczas wzmożonej pracy stacji roboczej.

1.3. Układ pracy

W drugim rozdziale przedstawiony został proces projektowania i wykonania układu elektronicznego współpracującego z Arduino. Zawiera on schematy elektryczne układu pomiaru temperatury, układu sterowania pompy, układu wyświetlania danych.

Rozdział trzeci poświęcony został implementacji sterownika systemu chłodzenia. Znajdziemy w nim opis technologi oraz środowiska w którym został napisany, poglądowe diagramy przedstawiające ideę działania sterownika oraz kod wraz z obszernymi opisami.

Projekt systemu i sposób jego wykonania przedstawiony jest w rozdziałe czwartym. Rozdział ten zawiera koncept pojemnika oraz dostosowania obudowy do potrzeb projektu. Proces wykonania systemu chłodzącego przedstawiony został na opisanych zdjęciach.

Kolejny rozdział traktuje o pomiarach temperatury podzespołów podczas obciążenia. Wyniki pomiarów zostały zestawione na czytelnych wykresach oraz porównane zostały do wyników tychże testów przeprowadzonych przed modernizacją.

Ostatni rozdział przedstawia możliwości optymalizacji osiągów stacji roboczej, wynikające z zastosowanego chłodzenia.

Projekt i wykonanie elektronicznego układu współpracującego z Arduino

W tym rozdziale zamieszczę opis zaprojektowania układu elektronicznego, czyli schematy połączeń katalogowe jak również poglądowe dla ułatwienia odczytywania dla niewtajemniczonych. Znajdzie się tu również opisu technologi z której będę korzystał co niesie za sobą brak rozdziału opisującego poszczególne technologie, każda z wykorzystanych będzie opisana w odpowiadającym jej rozdziale.

2.1. Opis technologii i środowiska

2.1.1. Arduino

Arduino jest platformą prototypową typu open source, opartą na łatwym w użyciu hrdware oraz software. Płytki Arduino są w stanie odczytywać dane różnego pochodzenia - światło padające na sensor, przyciśnięty przycisk, dane z sieci - i przekształcać je w żądane sygnały wyjścia - zapalenie diod LED, opublikowanie czegoś w sieci czy załączenie silnika.

Sama płytka Arduino jest mikrokontrolerem zamontowanym wraz z obsługą wejść/wyjść na pojedynczym układzie drukowanym. Na urządzeniu znajdziemy kontroler, wygodne w użyciu, cufrowe i analogowe linie wejścia/wyjścia, interfejs UART lub USB do komunikacji z komputerem.

Celem projektu Arduino jest dostarczenie szerokiemu gronu ludzi narzędzi wykorzystywanych do tworzenia własnych interaktywnych projektów wymagających sterowania bądź przetwarzania odbieranych sygnałów.

2.1.2. Eagle

EAGLE (z ang. Easy Applicable Graphical Layout Editor) jest wszechstronnym oprogramowaniem do tworzenia projektów PCB (z ang. Printed Circuit Board). EAGLE wykorzystywany jest przez profesjonalistów pracujących dla światowych koncernów elektronicznych, hobbystów oraz studentów.

Oprogramowanie składa się z trzech modułów z identycznym interfejsem użytkownika:

- edytor schematów umożliwia tworzenie symbolicznych, czytelnych schematów, które wzbogacą dokumentację projektu,
- edytor układu elektronicznego przy pomocy tego modułu zaprojektujemy układ gotowy do wydrukowania,
- autorouter moduł automatycznego tworzenia ścieżek elektrycznych na projektowanym układzie elektronicznym.

2.1.3. Fritzing

Fritzing to narzędzie służące do tworzenia schematów oraz rysunków poglądowych projektów elektronicznych. Fritzing jest narzędziem open source. Narzędzie to pozwala na tworzenie czytelnych profesjonalnych schematów, jednak to co wyróżnia to narzędzie to schematy poglądowe, które pokazują nam faktyczny wygląd skomponowanego układu.

Bogata biblioteka części różnych producentów (w tym Arduino), ciągle rośnie ze względu na możliwość dodawania własnych części i dzieleniem się nimi z innymi użytkownikami Fritzing. Oprogramowanie jest na licencji open source.

2.2. Projekt układu elektronicznego

2.3. Wykonanie układu elektrycznego

Implementacja sterownika pompy chłodziwa w środowisku Wiring

opis środowiska wiring schemat przedstawiający działanie algorytmu kod razem z objaśnieniami

- 3.1. Opis technologii i środowiska
- 3.1.1. Wiring
- 3.1.2. Arduino Software (IDE)
- 3.2. Projekt algorytmu głównego
- 3.3. Implementacja algorytmu

Zaprojektowanie i wykonanie systemu chłodzącego

projekt akwarium w cad projekt całej instalacji poszczególne kroki niezbędne do wykonania instalacji przedstawione na opisanych zdjęciach

- 4.1. Opis technologii i środowiska
- 4.1.1. CAD
- 4.1.2. AutoCAD
- 4.2. Projekt systemu chłodzącego
- 4.3. Wykonanie systemu chłodzącego

Przeprowadzenie testów wydajnościowych oraz porównanie wyników z danymi wyjściowymi

w tym rozdziale znajdą się opisy testów i ich przebieg, wykresy temperatur zmierzonych na rdzeniach procesora podczas obciażenia po wykonaniu instalacji oraz te przed, szybkie porównanie i podsumowanie wyników dotyczących temperatury

- 5.1. Opis środowiska
- 5.1.1. OCCT
- 5.1.2. Catzilla
- 5.2. Analiza wyników

Optymalizacja osiągów podzespołów komputera

w tym rozdziale opiszę co to overclocking przedstawię to co było przed wykonaniem chłodzenia przedstawię co podkręcam porównanie wyników z osiągami wyjściowymi

- 6.1. Opis zagadnienia overclockingu
- 6.2. Opis parametrów przed optymalizacją
- 6.3. Opis optymalizacji
- 6.4. Analiza wyników optymalizacji

Podsumowanie

ogólne podsumowanie pracy co udało się osiągnąć co jest zbędne a co konieczne czy jest zauważalna różnica

Spis rysunków

Spis fotografii

Bibliografia